

Η Στρατιά της Ανατολής στη Θεσσαλονίκη 1915-1918. Η πόλη και οι αναπαραστάσεις της ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

«Περιχαρακωμένο στρατόπεδο», «Μικρή αδερφή της Κωνσταντινούπολης», «Μαργαριτάρι του Αιγαίου», «Πολυπόθητη πόλη». Αυτοί είναι μερικοί μόνο από τους χαρακτηρισμούς που χρησιμοποιήθηκαν για τη Θεσσαλονίκη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Για χρόνια εγκλωβισμένη στα παραπάνω στερεότυπα, η πόλη στα μετόπισθεν του «ξεχασμένου», όπως έχει συχνά χαρακτηριστεί, Μακεδονικού Μετώπου (1915-1918), αποτέλεσε το αντικείμενο μελέτης της διεθνούς διημερίδας που πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού (28-29 Σεπτεμβρίου 2018). Ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό εξέτασαν πώς είδαν τη Θεσσαλονίκη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου οι ξένοι στρατιώτες της Στρατιάς της Ανατολής, τις σχέσεις των κατοίκων με τις χιλιάδες στρατιωτών που εγκαταστάθηκαν στην περιφέρεια της πόλης, επιχειρώντας παράλληλα να εγγράψουν το παράδειγμα της παρουσίας της Στρατιάς της Ανατολής στη Θεσσαλονίκη στον ευρύτερο λόγο για τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ρενέ Πρεζελάν, «Ανάμνηση. Ταγκό. Θλίψη. Σαμλί, Μάιος 1916». Λιθογραφία από σκίτσο με σκηνές από τη ζωή στρατιωτών της Στρατιάς της Ανατολής, 1916. Συλλογή Β. Μήτου.

Γυναίκες στην ύπαιθρο της Θεσσαλονίκης. Φωτογραφία από αυτοσχέδιο φωτογραφικό άλμπουμ Βρετανού στρατιώτη. Συλλογή Δ. Στεργιούλα.

Προσωπικά αντικείμενα του Ζαν Επινά (1884-1975), που υπηρέτησε στη Θεσσαλονίκη κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Δωρεά Γιώργου Κιουρτζιάν, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού.

Πολ Ζουβ, Βουβάλι έξω από το ανατολικό τείχος της Θεσσαλονίκης, 1916. Συλλογή Αρσέν & Ρουπέν Καλφαγιάν.

Η διεθνής διημερίδα αποτέλεσε παράλληλη εκδήλωση της έκθεσης «Στη δίνη του Μεγάλου Πολέμου: Η αναπαραστάσεις της Θεσσαλονίκη της Στρατιάς της Ανατολής (1915-1918)» (έως 30 Σεπτεμβρίου 2018) και εντάχθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018 και του εορτασμού των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς (28-30 Σεπτεμβρίου 2018). Επρόκειτο για μία διοργάνωση του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού σε συνεργασία με το Γενικό Προξενείο της Γαλλίας στη Θεσσαλονίκη και το Γαλλικό Ινστιτούτο. Στο πλαίσιο αυτό στο πρόγραμμα της διημερίδας εντάχθηκε και η τελετή για τον εορτασμό της συμπλήρωσης 100 χρόνων από την Ανακωχή της Θεσσαλονίκης (29 Σεπτεμβρίου 1918) στο Στρατιωτικό Νεκροταφείο Ζέπενλικ, παρουσία της Υφυπουργού Άμυνας, Geneviève Darrieussecq.

Πειραματικό Εργαστήριο Κοροπλαστικής ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το ΑΜΘ διοργάνωσε στις 10-13 Οκτωβρίου 2018 το «Πειραματικό Εργαστήριο Κοροπλαστικής» ως παράλληλη δραστηριότητα στο πλαίσιο του Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου «Το ειδώλιο στον βορειο-

ελλαδικό χώρο από την προϊστορία έως τους ρωμαϊκούς χρόνους» και της τρέχουσας περιοδικής έκθεσης «Ειδώλιο. Ένας μικρόκοσμος από πηλό». Το πρόγραμμα απευθύνθηκε σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές Ιστορίας-Αρχαιολογίας, η συμμετοχή των οποίων έγινε έπειτα από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η παρακολούθηση του εργαστηρίου ήταν ανοιχτή στους συμμετέχοντες στο συμπόσιο. Το εργαστήριο πραγματοποιήθηκε υπό την εποπτεία και καθοδήγηση αρμόδιων κεραμιστών, σε άμεση συνεργασία με συντηρητές και αρχαιολόγους του ΑΜΘ.

Φώτιου Κόντογλου Κυδωνιέως. Φαντασία και χείρ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στις 10 Δεκεμβρίου 2018 διεξήχθη στο ΒΧΜ ημερίδα αφιερωμένη στον Φώτη Κόντογλου με τίτλο «Φώτης Κόντογλου: Νέες προσεγγίσεις του έργου του». Το Πρόγραμμα της Ημερίδας: <https://www.themata-archaiologias.gr/?p=8576>

Επιστημονικό Συμπόσιο εις μνήμην Στεφάνου Αθ. Κουμανούδη

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ-ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
«Επιστημονικό Συμπόσιο εις μνήμην Στεφάνου Αθ. Κουμανούδη (1818-1899)», διοργανώθηκε στο διάστημα 20-22 Δεκεμβρίου 2018, από την Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία, το Επιγραφικό Μουσείο και την Ελληνική Επιγραφική Εταιρεία. Το Πρόγραμμα στο Συμπόσιου: <https://www.themata-archaiologias.gr/?p=9011>

World Heritage Journeys – Κέντρο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO UNESCO, ΥΠΠΟΑ

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού συμμετέχει στο Πρόγραμμα «World Heritage Journeys» που αποτελεί πρωτοβουλία του Κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO και υλοποιείται σε συνεργασία με το National Geographic και με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος του Προγράμματος είναι η ανάπτυξη θεματικών διευρωπαϊκών πολιτιστικών δικτύων και ταξιδιωτικών διαδρομών με επίκεντρο τα εγγεγραμμένα στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς ευρωπαϊκά μνημεία και χώρους, καθώς και η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής

στην οποία βρίσκονται. «Ο στόχος μας είναι να αλλάξουμε τον τρόπο με τον οποίο ταξιδεύουν οι άνθρωποι: να διαμένουν περισσότερο στους προορισμούς, να αποκτούν εμπειρία του τοπικού πολιτιστικού αποθέματος και του φυσικού περιβάλλοντός του, καθώς και βαθύτερη γνώση και εκτίμηση των αξιών της Παγκόσμιας Κληρονομιάς» δήλωσε η Mechtild Rössler, Διευθύντρια του Κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Στο πλαίσιο του Προγράμματος, η UNESCO εγκαινιάζει σήμερα, σε συνδυασμό με το φετινό εορτασμό των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς, την πρώτη ψηφιακή διαδικτυακή πλατφόρμα, η οποία δημιουργήθηκε με την προοπτική να λειτουργήσει ως εργαλείο προβολής του Προγράμματος και να προσελκύσει στην Ευρώπη επισκέπτες από όλο τον κόσμο, ιδιαίτερα από δυναμικά αναπτυσσόμενες τουριστικές αγορές. Η πλατφόρμα σχεδιάστηκε και διαμορφώθηκε σε συνεργασία με το National Geographic και περιλαμβάνει 34 επιλεγμένους χώρους και μνημεία της παγκόσμιας κληρονομιάς σε 19 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Η πλατφόρμα αναπτύσσεται γύρω από τέσσερις θεματικές ενότητες, τη Βασιλική Ευρώπη (Royal Europe), την Αρχαία Ευρώπη (Ancient Europe), τη Ρομαντική Ευρώπη (Romantic Europe) και την Υπόγεια Ευρώπη (Underground Europe), που συνυπάρχουν για να διηγηθούν συναρπαστικές ιστορίες από την κληρονομιά και την ιστορία της Ευρώπης. Η πλατφόρμα διαθέτει πρακτικές πληροφορίες και εργαλεία για να υποστηρίξει τους ταξιδιώτες στο σχεδιασμό των ευρωπαϊκών διακοπών τους με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν οι τοπικοί φορείς για την πολιτιστική κληρονομιά των προορισμών. Στο εν λόγω Πρόγραμμα συμμετέχει η χώρα μας με δύο αρχαιολογικούς χώρους εγγεγραμμένους στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, την Επίδαυρο (<https://visitworldheritage.com/Epidaurus>) και την Ολυμπία (<https://visitworldheritage.com/Olympia>). Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, διά των αρμόδιων Υπηρεσιών του (Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας, Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας), συνεργάστηκε με την UNESCO και το National Geographic για περισσότερους από 18 μήνες, προκειμένου να αναπτύξει ένα ελκυστικό, αλλά παράλληλα και με εκπαιδευτικό χαρακτήρα, περιεχόμενο για την πλατφόρμα. Ιδιαίτερα σημαντική για την υλοποίηση του προγράμματος εκ μέρους της χώρας μας, ήταν η συμβολή του Υπουργείου Τουρισμού που εξασφάλισε πλούσιο πληροφοριακό και εποπτικό υλικό, ιδιαίτερα σε σχέση με τις διάφορες μορφές του εναλλακτικού τουρισμού.